

gorniec codzienny

Nr. 179 Wilna, niedziela dnia 15 lutego 1942 r. Cena 5 fen.

Bezskuteczne ataki bolszewików

Wielkie straty nieprzyjaciela na froncie wschodnim. — W jednym dniu zestrzelono 30 samolotów bolszewickich. — Dwa brytyjskie ścigacze oraz trzy nieprzyjacielskie statki handlowe zatopiono

Z Kwatery Głównej Führera, 14 lutego.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Na wszystkich odcinkach frontu wschodniego kontynuował nieprzyjaciel swe bezskuteczne ataki. Złamano się one, przynosząc wrogowi ciężkie straty. Na odcinku duńskim jednego korpusu stracił przeciwnik ogółem 2.000 zabitych. Podczas licznych własnych ataków odrazem siły nieprzyjaciela, w wielokrotnych oddziałach jeszcze bardziej ścisnięto i odcięte części wojska zniszczono lub wzięto do niewoli.

Silne eskadry lotnictwa rozbili skupienia oraz kolumny transportowe wroga i zbombardowały skutecznie stacjonujące połowe oraz obojczy kolejowe wroga. Na froncie marmarickim zespoły samolotów myśliwskich zniszczyły obóz nieprzyjacielski samolotów. Straty sowieckiego lotnictwa w dniu wczorajszym wyniosły 30 samolotów.

W ciągu bitwy morskiej we wschodniej części Kanalu w dniu 12 lutego niemieckie kontrtorpedowce i łodzie pociągowe zatakowały

waty brytyjskie łodzie pociągowe, z których 2 zostały zatopione. Poławiacz min uratował 35 rebitków z zatopionej łodzi strażniczej, której zatonięcie jest jedyną stratą niemieckiej marynarki w tej bitwie.

Łodzie podwodne podczas ataków na konwój na Atlantyku zatopły 1 korwetę oraz 3 statki handlowe nieprzyjaciela o pojemności 26.000 ton, między nimi 1 motorowy statek-cystrnę, 4 dalsze statki zostały ciężko przez torpedy uszkodzone.

Na obszarze morskim na północ od Tobruku niemieckie samoloty bojowe celnie trafiły w 2 statki wojenne i handlowe, które płynęły w silnie strzeżonym konwoju. Należy liczyć się z możliwością jednego kontrtorpedowca oraz jednego transportowca o pojemności 10.000 ton. Oprócz tego w porcie Tobruk u-

szkodzone ciężko mały statek frachtowy. Na zachód od Marmarica samoloty bojowe zniszczyły liczne brytyjskie czołgi i samochody ciężarowe. Towarzystwo samoloty myśliwskie zestrzeliły 5 samolotów myśliwskich nieprzyjaciela.

Na wyspie Malta samoloty bojowe i nurkujące podpaliły w porcie La Valetta składy z materiałami i paliwem.

Brytyjskie bombowce zatakowały nocą ubiegłej kilka miejscowości w Zachodnich Niemczech, przy czym trafiono w szpital dziecięcy w Essen. Ludność cywilna poniosła straty w zabitych i rannych. Podczas tych ataków zestrzelono 2 nieprzyjacielskie bombowce, 3 dalsze samoloty zestrzeliły myśliwce i artyleria przeciwlotnicza na wybrzeżach zajętych obszarów wschodnich.

Z Kwatery Głównej Führera

Z okazji zajęcia Singapoore Wódz Niemiec przesłał cesarzowi Japonii telegraficznie swoje najserdeczniejsze gratulacje. Minister spraw zagranicznych Rzeszy, von Ribbentrop,

złożył japońskiemu premierowi i ministrowi spraw zagranicznych Tego telegraficzne gratulacje rządu Rzeszy.

WOJNA W AZJI

TOKIO. Cesarska Kwatera Główna ogłasza, że lotnictwo japońskie przeprowadziło wczoraj masowe ataki na nieprzyjacielskie okręty wojenne i statki handlowe, które na wodach wokół Singapoore zajęte były przygotowaniami do ewakuacji. Zestrzelono przy tym parowiec o 10.000 ton, załadowany wojskiem, zapalono statek o pojemności 3000 ton, jak również trafiono celnymi bombami dziewięć dalszych statków i wiele innych łodzi. Lotnictwo japońskie nie poniosło podczas tych działań żadnych strat.

TOKIO. W mieście Singapoore, a zwłaszcza we wschodnich częściach przedmieść znajduje się, jak donoszą ostatnie komunikaty frontowe, około 20.000 żołnierzy brytyjskich, którzy zostali w ulicach i domach poszczególnych części miasta odcięci z zewnątrz, wskutek czego wielki gniazd oporu zmuszono do poddania się. Ponownie zauważono, że pojedyncze okręty usiłowały uciec z portu, czemu jednak lotnicy japońscy przeszkadzali.

TOKIO. Komunikat Domei z Burmy donosi, że japońskie doborowe oddziały, które zajęły Martaban, uderzyły w szybkim pochłynie za ofiarującymi się resztkami wojsk nieprzyjacielskich. Japońskie siły zbrojne mają w tej chwili w swoim ręku wszystkie stanowiska wzduż rzeki Salween. Natychmiast po przetransporcie japończyków przez rzeczkę wojska angielskie w sile około 4000 żołnierzy rozpoczęły ucieczkę.

TOKIO. W sprawie statków powleczonych na Batawie donosi morską sprawozdawca wojenny, że podczas poprzedniego przy-
dło pięknej pogodzie ataku, gdy bombardowano lotnisko koło Batawi, nie ukazał się ani jeden samolot holenderski. Podczas ataku na drugie lotnisko uchroniła się jedna eskadra samolotów typy Buffalo i Blenheim w towarzysztwie myśliwców i usiłowała zatrzymać samoloty japońskie. Wśród gwałtownej walki w powietrzu zestrzelił Japończyk w ciągu 5 minut 7 maszyn Buffalo, 1 Glablazor i 3 bombowce Blenheim. Inna japońska eskadra lotnicza zatakowała port w Batawi i zbombardowała 1 krążownik i 1 statek handlowy.

GENEWA. „New York Times” pisze w związku z upadkiem Singapoore: W płomieniach Singapoore idzie z dymem nie tylko potęga brytyjskiego imperium, lecz także zachodnia brama brytyjskiej wspólnoty narodów do Indji i ostatnie zdziwienie o bezpieczeństwie Ameryki.

AMSTERDAM. (DNB). „Bitwa o Singapoore osiągnęła swój punkt szczytowy” oświadcza londyńska służba prasowa i donosi dalej, że Japończyk wprowadził do walki wiele ciężkich i średnio-ciężkich czołgów, a ponadto mnóstwo samolotów myśliwskich i nurkujących. W podzie Singapoore, jak donosi londyńska agencja prasowa, nie zważając na ataki z powietrza i ogień japońskiej artylerii, statki zabierają na swój pokład angielskie osoby cywilne celem przewiezienia ich na wyspy Indji Holenderskich.

TOKIO. (DNB). „Tokio Asahi Shimbun” donosi z Singapoore, że brytyjskie kanonierki ostrzeliwują

z zewnątrz obszarów wschodnich. Władze na Wilhelmstrasse jest trafne, to można się liczyć z nowymi kontraktami niemiecko-norweskimi, stanowiącymi rezultat utworzenia rządu norweskiego przez Quislinga. Ze strony niemieckiej nie zaprzecza się już więcej podróży norweskiego premiera do Rzeszy. Podróż ma nastąpić w najkrótszym czasie. Wobec ogłoszonego przez premiera Quislinga kursu polityki norweskiej,

Podróż Quislinga do Rzeszy

staje się zupełnie naturalna wymiana zdań między Quislingiem a właścicielami czynnikami niemieckimi po utworzeniu prawnych warunków dla rozwoju własnej polityki norweskiej przez utworzenie rządu w Oslo. Jeśli chodzi o zewnętrzne okoliczności, dokładny termin i aktualne akcenty tego spotkania, zachowuje się tymczasem na Wilhelmstrasse zwykłą w takich wypadkach wstrze-

Roosevelt potrzebuje 22.289.000.000 dolarów

AMSTERDAM. Brytyjska służba prasowa donosi z Waszyngtonu: Roosevelt zażądał od kongresu szybkich specjalnych kredytów w ogólnej wysokości 22.289.000.000 dolarów dla rozmaitych działów wojskowości. Nadto zażądał on za pośrednictwem komisji marynarki kredytu 1.562 miliony dolarów na budowę statków.

PRO MEMORIA. O jednej najważniejszej rzeczy zapominał chyba prezydent Roosevelt: o celowym wykorzystaniu tej bafiońskiej nawet na amerykańskie stosunki sumy.

Gasnący świat plutokracji trzyma się kurczowo utartego od wieków pojęcia, że bożek mamony wszystko może, że pieniądź jest wszystkim.

Przez pustynię szedł Beduin, którego wielbłąd padł w drodze. Znekony kilkudniowym głodem i pragnieniem, wyczerpany do ostatka sił ludzkich — wędrowiec spotkał leżący na drodze woreczek. Uradowany podobieństwem w mniemaniu, że znajduje w woreczku coś, czym mógłby zaspokoić głód i pragnienie. W woreczku leżały perły i dukaty. Rozczarowany Beduin odrzucił woreczek precz, wołając z rozpaczą: „O, Allah, dlaczego skrzywdziłeś mnie, dając mi perły i złoto zamiast daktyli”.

Opowieść o Beduinie jakże jest dla dzisiejszej chwili znamieną i wymowną. Wojująca plutokracja nie chce widzieć, że tworzy się nowa epoka. Że nowy powstaje świat, który nie widzi wartości w mamonie tylko. W hitlerowskich Niemczech i w faszystowskiej Italii głów-

na wartością jest praca. Jakże ta praca dała rezultaty widzimy choćby z 2 i pół letniego wyniku wojny. Jakże natomiast dało wyniki mierzenie przez plutokratyczną Amerykę wszystkiego wartością złota tylko — mamy dowody na Pacyfiku i w Azji Południowo-Wschodniej, gdzie w ciągu 2 miesięcy heroizm Japonii osiągnął tak niebywały triumf.

Napoleon powiedział, że dla zwycięskiego prowadzenia wojny trzeba trzech zasadniczych warunków: 1) pieniędzy, 2) pieniędzy, 3) pieniędzy. To było jednak zgórą 100 lat temu, gdy nie istniał hitlerizm i faszizm. Dziś jest inaczej. Dla zwycięskiego prowadzenia wojny trzeba: pracy, wytrwałości, umiejętności i bohaterstwa.

Zawrotna suma, prawie 24 miliardy dolarów, — można spodziewać się — wsiąknę znowu w worek bez dna, gdyż, aby intensywnie budować statki, trzeba mieć: przygotowane stocznie, dokł, materiał, fachowców i wiele, wiele czasu. Aby budować intensywnie samoloty, trzeba mieć: przygotowane fabryki i inne zakłady wytwórczości, surowiec, fachowców i wiele, wiele czasu. To samo dla uruchomienia innych działów produkcji dla celów wojennych. W razie nawet pomyślnego pokonania tych trudności należy liczyć się z tym, czy będzie do dyspozycji odpowiedni i wyszkolony materiał ludzki dla obsady statków, samolotów i broni pancernej.

I w tym wszystkim właśnie tkwi a l e :

Samymi pieniędzmi tylko nie wygrywa się wojny.

Uznanie dla m. Wilna

Wilno, 13 lutego 1942.

Z polecenia Generalnego Komisarza w Kownie przesłał Komisarz Okręgowy miasta Wilna, Dabulewiczowski dokument podpisany przez Generalnego Komisarza w Kownie, w którym to dokumencie Generalny Komisarz wyraża burmistrzowi miasta Wilna swoje uznanie za pracę i wyniki w zbiorce rzeczy futrzanych i wełnianych w Wilnie. Komisarz Okręgowy miasta Wilna złożył burmistrzowi

przy przesłaniu tego uznania swoje gratulacje.

Jak można słusznie wnioskować z przesłanego burmistrzowi m. Wilna p. Dabulewiczowski uznania P. Komisarza Generalnego w Kownie i P. Komisarza Okręgowego Wilno — miasto, obaj dostojnicy stwierdzili dużą ofiarną naszego społeczeństwa. Ofiarną ta, tak znaczną w porównaniu z innymi okręgami w Generalnym Komisaracie Litwy (czego zresztą daliśmy wyraz w przypisku redakcji do artykułu naszego z dn. 6 bm. p. t. „Zastanówmy się czym jest bitwa pod Moskwą”), świadczy o stosunku mieszkańców Wilna do naszych wybawców z pod kozmarnego jarzma bolszewickiego. Nazwać ją można śmiało plebiscytem, wyścigiem szlachetnych uczuć i serc tych wilińian, którzy z całym zaangażowaniem i wiarą oczekują karuzeli i w spokoju ustabilizowania naszej przyszłości na lepsze. Ofiarną ta jest także przysięgą gromadą wdomim, gdyż mieszkańcy Wileńszczyzny są w przysięgającej wstąpiła swej barczkiej spaweryzowaniu 2 1/2-letnią wojną niż inne oddany narodowościowe Generalnego Komisarza Litwy.

SYTUACJA NA FRONCIE WSCHODNIM

Załączona mapa daje jasny obraz sytuacji na wschodnim froncie. Przed dwoma miesiącami komunikat Naczelnego Dowództwa Niemieckiego. Stł Zbrojnych podał wiadomość, że akcja wojskowa na obszarach między Morzem Łodowatym a Krymem w nadchodzących miesiącach będzie odbywała się pod znakiem rosyjskiej zimy. W tydzień później podano do wiadomości, że odbywa się korekta frontu, której wymaga przejście od wojny ofensywnej do defensywnej.

Od tego czasu komunikaty wojenne prawie codziennie mówiły o atakach wojsk sowieckich, które, bez względu na olbrzymie krwawe straty bolszewików, nieustannie się powtarzały.

Naczelne Dowództwo Niemieckie stale zaznaczało, że te zmiłowe zmagania są niezwykle ciężkie. Mówiło o uporezywych, a niekiedy i zmiennych walkach. Nie zaprzeczało, że tu i tam udało się nieprzyjacielowi wdrzeć do niemieckich pozycji, nawet wówczas, jeśli bohaterstwem wojskom niemieckim udało się wyrównać front przez przeciwuderzenie. Przeważnie nie wymieniało nazw miejscowości; mówiono jedynie o „środkowym odcinku frontu” albo o „froncie północnym”, ażeby nie podawać nieprzyjacielowi, rozporządzającemu nędznymi środkami informacyjnymi, wyników walk danego dnia.

Akcji wojennej między jeziorom Ładoga a Morzem Czarnym pod żadnym względem nie da się porównać z bitwą nad Sommą albo z bitwą we Flandrii. Na Wschodzie nie ma mowy o systemie okopów, rozbudowanych wgłęb terenu; jest tam system punktów obronnych, które dają większe możliwości zaskoczenia niż nieprzerwane linie obronne na niedużym stosunkowo terenie, jak to miało miejsce na Zachodzie.

Pomimo to, jak unaczynia mapa, korekty frontu są nieznaczne. Cofnięto jedynie wysunięte kłny niemieckie i bolszewickie, pomimo hektomb ofiar, nie udało się osiągnąć na żadnym odcinku operacyjnych sukcesów. Nadaremnie próbowali na całym froncie, od Leningradu do Taganrogu, okrążyć grupy niemieckich wojsk i spowodować przez to załamanie się większych odcinków frontu. Nigdzie nie mogą pozyczyć się poważniejszymi sukcesami terenowymi.

Gęsta sieć niemieckich pozycji obronnych ciągnie się obecnie, tak jak w grudniu, od Schlüsselburga nad jeziorem Ładoga przez jezioro Ilmen i wyżyny Wadajskie do górnego biegu Wołgi pod Rżewem. — Stamtąd na wschód od Władzy wzduż Okł, z tamtej strony Orła do Kurska, a następnie na wschód od Charkowa aż za Taganrog. Pomimo niesłychanie ciężkich warunków klimatycznych rosyjskiej zimy, niemiecki żołnierz uporczywie trzyma w swym ręku tę linię.

Dzisiaj można stwierdzić, że trwająca ponad 8 tygodni nieustannie ataki bolszewików nie doprowadziły do osiągnięcia ich strategicznego planu. Analizując ich wysiłki, określone przez nich mianem „ofensywy” można powiedzieć:

1. Bolszewicy nie byli w stanie stoczyć ani jednej bitwy podobnej do którejkolwiek z owych dziesięciu wielkich bitew niszczących w lasie i jesieni ub. roku, podczas których ponieśli olbrzymie straty, z powodu których są niezdolni do przeprowadzenia ataków mających większe znaczenie.

2. Rosjanom nie udało się ani na jednym miejscu przeprowadzić operacji, mających na celu obejście wojsk niemieckich. Byli zmuszeni nieustannie atakować od frontu, wskutek czego ponosili duże straty. Nigdzie nie zdołali niemieckich wojsk okrążyć lub odciąć.

3. Niemieckie dowództwo także w akcji defensywnej utrzymało w swoim ręku inicjatywę.

4. Niemiecki żołnierz i niemieckie dowództwo także na wschodnim terenie wojny udowodniło swoją bezwzględna przewagę.

Doniesienia niemieckich komun-

katów wojskowych, mówiących ostatnio o niemieckich przeciwnatałarciach, prowadzących nawet do lokalnych zniszczeń większych oddziałów wroga, wskazują na planowość dopasowania frontu do zimowych warunków walki.

Obraz beznadziejnej sytuacji wojennej przeciwników Niemiec będzie jeszcze plastyczniejszy, jeśli do sytuacji na Wschodzie dodać wielkie sukcesy w Afryce i na Dalekim Wschodzie. W listopadzie Anglicy liczyli na to, że uda im się dotrzeć do Tunisu. Rommel zniweczył ich plany. W trakcie tych operacji udało się zbrojnym siłom Osi zdruzgotać drogi dowozowe Anglików do Libii, i to na lądzie i na morzu. W ten sposób załamały się plany przeciwników Niemiec zmontowania potężnego frontu w Afryce i stamtąd uderzenia na Włochy. Dalej liczone na skapitulowanie Japonii wobec groźnych żądań Ameryki. Tymczasem Japończycy zlikwidowali anglo-amerykańskie pozycje obronne na Pacyfiku, Filipinach, Malajach i w Indiach Holenderskich; największa angielska baza morska Singapoor jest w ich ręku. Zwycięstwa dla nich bitwa morska pod Jawą oznacza wdarcie się Japończyków do drugiej anglo-amerykańskiej linii obronnej.

Wystarczy przeglądnąć prasę anglo-amerykańską, by stwierdzić rozpaczą przeciwników Paktu Trzech z powodu konieczności prowadzenia wojny na kilku frontach. Okoliczność ta zmusza tych przeciwników Osi do rozdrabniania sił, które nie pozwala nawet na akcję defensywną na wszystkich frontach, nie mówiąc o ofensywie.

Państwa Paktu Trzech łączą nie tylko wspólne polityczne przekonania; skoordynowały one akcję wojenną na wszystkich terenach walk. W ciągu ostatnich tygodni nieodzownie ujawniła się ich przewaga nad przeciwnikami, a w lańszecznym zwycięstwie — wielki niemiecki sukces na Wschodzie stanowi poważną pozycję.

Niemiecy uczeni badają nowe źródła energii

Niemiecy uczeni zajęli się zadaniem badania sprawy wyzyskania energii wiatru i zbudowania solidnej praktycznej podsiłki dla tego zagadnienia. Zaprojektowano stworzenie na terenie całych Niemiec sieci obserwacji wiatru, by przy pomocy tej sieci można dokładnie zbadać prądy wiatru na różnych wysokościach.

Po wykonaniu tego zadania zostaną zbudowane w odpowiednich miejscowościach elektrownie, poruszane siłą wiatru. W ten sposób wytworzony przez siłę wiatru prąd ma być magazynowany.

Słowacka służba pracy

Według wzoru Służby Pracy w Rzeszy ma być stworzona obecnie również w Słowacji Służba Pracy. 200 kandydatów na kierowników znajduje się w tej chwili w obszarze służby pracy Państwowej Służby Pracy w Okręgu Marchii Południowej, gdzie odbierają oni odpowiednie wykształcenie. Słowacka Służba Pracy uważana jest za służbę honorową wobec państwa słowackiego.

Uzdrowiska w Okręgu Galicji

Rozpoczęto uruchamianie znajdujących się w Galicji uzdrowisk. Z wiosną w Lubieniu, Morzynie i Truskawcu można już będzie przyjąć pierwszych kuracjuszy. Lubień posiada źródła słarszane, Morzynie leczy schorzenia żołądka a Truskawiec przeznaczony jest dla chorób dróg oddechowych i dla zaburzeń organów trawienych. Wszystkie te uzdrowiska pozostawały za czasów bolszewickich pod zarządem państwowym. Sowiety jednak uczyniły bardzo nie wiele dla utrzymania i rozbudowy uzdrowisk, a to, co było zniszczonych po większej części przed swoją ucieczką.

Prace budowlane w Galicji

Akcyjne Towarzystwo Budowlane „Hobag” przejęło również w Galicji rozmaite przedsiębiorstwa obróbki drewna. Uruchomiono już siedem wielkich tartaków, a mianowicie po dwa w Grosznowie i Wygodzie i po jednym tartaku w Dobromilu, Skolem i w Boleszowie.

Ogółem „Hobag” zatrudnia w tych tartakach ponad 6000 robotników.

Na wiosnę ma „Hobag” objąć budowę mostów i dróg, które zostały zniszczone przez bolszewików, albo przez wypadki wojenne. Liczba tartaków zostanie zwiększona, tak, że będzie można wybudować również drewniane domy dla robotników, zajętych przy pracach budowlanych w Okręgu.

Pięć tygodni panowania żydów w Bengazi

Im. RZYM, w lutym. Podczas powtórnego zajęcia Bengazi, które trwało tylko pięć tygodni, wojska brytyjskie gospodarowały tak samo, jak w ub. roku. W mieście, za czasu ewakuowanego w zupełnym porządku, pozostała znaczna część ludności cywilnej oraz policja, którą przewiduje prawo międzynarodowe dla otwartych miast. Angliki po wejściu mianowali wice-gubernatorem Cyrenajki generała Langre, żyda, dowodzącego indyjską brygadą (gubernatorem był generał Rithie); komisarzem miasta Bengazi został podpułkownik Gay, także żyd. Po zorganizowaniu miejscowej policji, składającej się przeważnie z żydów, wojska brytyjskie

rozpoczęły systematyczny rabunek poszczególnych domów, tak samo jak w zimie 1941 r. Nieleśne budynki, które oszczędziły bomby lotnicze i armaty angielskich okrętów, demolowano pod pozorem szukania zamurowanych jakoby cennych rzeczy. Najbardziej zostali przez to dotknięci włoscy chłopcy, którzy zostali na przedmieściach Bengazi. W rabunku brała udział także grupa chińskich marynarzy, których śladem bez pardonu ze statku po wejściu tegoż do jednego z portów egipskich i wpakowano do brytyjskich uniformów.

W ciągu swych krótkotrwałych rządów w stolicy Cyrenajki, Angliki żyli w niestwierdzonej obawie przed

„płatą kolumną” i gorączkowo szukali nieistniejących tajnych aparatów radiofonowych. Brytyjskie Interregnum w Bengazi skończyło się złamaniem prawa międzynarodowego, albowiem wszyscy włoscy poljeanci, u których znalezione dowody, iż należą do misji faszystowskiej, podczas odwrotu Anglików zostali uprowadzeni jako jeńcy.

„Akt piracki czystej wody”

Prasa paryska wyraża w długich artykułach swoje ubolewanie z powodu ciężkiego uszkodzenia francuskiego okrętu oceanicznego „Normandie” przez wielki pożar w porcie nowojorskim. „Petit Parisien” jest przekonany, że parowiec nie spaliłby się, gdyby na jego pokładzie znajdowała się francuska załoga. „Matin” pisze o „wyrównanej sprawiedliwości”. Stany Zjednoczone zabrały najpiękniejszy okręt Francji, a teraz go same utraciły. Ani faktycznie ani prawnie ten sekret nie był usprawiedliwiony. Był to czysty akt piracki. Nie może być żadnego uzasadnienia, by tego rodzaju luksusowy parowiec i także dzieło sztuki zamieniać na lotniskowiec. Jest to mniej więcej to samo, jak gdyby się chciało zamienić muzeum w Louvre na fabrykę amunicji. Kapitan zwrócił uwagę na to, że niebezpiecznie jest używać tak precyzyjnego okrętu, i że tylko

jego współpracownicy umieją się obchodzić ze statkiem. W odpowiedzi kapitana zamknięto w obozie koncentracyjnym. Odpowiedzią wyównawczej sprawiedliwości jest to, że „Normandie” nie będzie służył jako lotniskowiec.

BERLIN. Francuski podsekretarz stanu Benvist Merhin pertraktował w Berlinie w sprawie utworzenia urzędu dla opieki nad 100.000 zatrudnionych w Niemczech robotników francuskich. Ten mający powstanie w Berlinie urząd opieki, jak twierdzą koła poinformowane, podobnie jak i urząd opieki nad francuskimi jeńcami wojennymi ma podlegać ambasadorowi Scapiniemu. Urząd ten ma charakter dyplomatyczny. Uruchomi on w czterech miastach niemieckich urzędy filialne, których kierownicy będą korzystali osobliście z przywilejów konsularnych.

Dalej w kierunku na Rangoon

Zajęcie miasta portowego Martaban

TOKIO. W marcu na Rangoon zdobyli Japończycy po ciężkich walkach miasto portowe Martaban w Birmie.

Do działań bojowych użyte zostały wojska japońskie, które zdobyły już Mulmein i natychmiast po tym przedsięwzięli przygotowania do podjęcia nieprzyjaciela, który wycofał się przez rzekę Salwin do Martaban i tam oczekiwał w przygotowanych stanowiskach na Japończyków. Przejęcie wprost przez teren ujścia rzeki między dwoma miastami nie miało widoków powodzenia ze względu na to, że szuka-

jest w tych miejscach ogromnie szeroka. Dlatego plan japoński zmierział do tego, by rzekę przekroczyć dalej na północ, gdzie jej szerokość wynosi tylko 700 metrów. Najpierw musiały wojska japońskie obejść zatokę morską, która wdziera się w ląd w kierunku wschodnim na około 40 kilometrów.

Następnie w nocy na 9 lutego, formując rzekę w odległości około 20 km. od Mulmein, rozpoczęli Japończycy niebezpieczne przedsięwzięcie, ponieważ pierwsze oddziały szturmowe nie tylko zostały przyjęte gwałtownym ogniem karabi-

nów maszynowych nieprzyjaciela z przeciwnego brzegu rzeki, lecz także i dlatego, ponieważ rzeka tworzy ogromne wiry, których nocą prawie nie można zauważyć. Przejęcie zostało umożliwione dopiero wtedy, gdy artyleria japońska otworzyła silny ogień na stanowiska nieprzyjacielskich karabinów maszynowych i na baterie i gdy je po kolei zmusiła do milczenia. Wybuchło wiele pożarów, które oświecały sceny tej dramatycznej walki kołowej.

NIEDZIELA

Zapustna. — Faustyna

Wschód słońca g. 7.43

zachód „ 17.19

15
Luty

Zacieniamy okna w mieszkanach dziś:
od godz. 17.50 do 7.20.

— PRZENIESIENIE URZĘDU OPIEKI SOCJALNEJ. Kancelaria Kierownika Urzędu Opieki Socjalnej została przeniesiona z ulicy Gedyminy na 27 do gmachu zarządu miejskiego przy ulicy Dominikańskiej nr. 2.

Kierownik Urzędu przyjmuje interesantów codziennie w godzinach od 13 do 15 (t).

— PRZEJĘCIE SZPITALA ŚW. JAKUBA PRZEZ PAŃSTWO. Jak się dowiadujemy, dokonywane jest obecnie przejmowanie agend Szpitala św. Jakuba przez komisję przybyłą z Kowna.

Szpital św. Jakuba utrzymywany dotychczas przez władze komunalne miasta, będzie obecnie podporządkowany centralnym władzom zdrowia publicznego w Kownie. (t).

— WAŻNOŚĆ ODCINKÓW KART ŻYWNOSCIOWYCH W BIEŻĄCYM TYGODNIU. Od dnia 16 lutego będą sprzedawane w sklepach rejonowych: mięso, tłuszcz, mąka, cukier, kasza i sól na odcinki kart żywnościowych, oznaczone numerem 3 M. Sprzedaż chleba będzie dokonywana na odcinki nr. 15 M do nr. 21 M włącznie. Odcinki te będą ważne do dnia 1 marca włącznie. W dniu 15 marca wygasły odcinki na chleb od nr. 1 M do 7 M oraz odcinki na inne artykuły oznaczone nr. 1 M. (p).

— ODCZYTY PUBLICZNE PROF. WIKTORA BIRZYSZKI. Instytut Oświaty dla dorosłych zamierza urządzić dla swych słuchaczy oraz dla

szerokich sfer społeczeństwa szereg odczytów popularnych. Działaj o godz. 17.30 przy ul. św. Ignacego (św. Ignacego) 3 odbędzie się odczyt prof. Wiktor Birzyszki na temat „Co to jest matematyka”. Wejście bezpłatne.

— WYSADZANIE STAREJ AMUNICJI. Od paru dni na terenie miasta dają się słyszeć odgłosy silnych detonacji, które pochodzą od wystrzelanej w forach podmiejskich nadającej się do użytku amunicji. (t)

— W SPRAWIE POWIERZCHNI MIESZKALNEJ. W numerze 176 naszej gazety z dnia 12 lutego br. podaliśmy zarządzenie głównego urzędu mieszkaniowego w Kownie w sprawie utrzymania w mocy zarządzenia w sprawie przydziału 9 metrów powierzchni mieszkalnej na każdego mieszkańca.

Dla uniknięcia ewentualnych nieporozumień, komunikujemy, że zarządzenie to nie dotyczy mieszkańców miasta Wilna. (t).

— NALEŻY PRZEDŁUŻYC TERMIN OPLACANIA PODATKU OSOBOWEGO. WIELKA FREKWENCJA W ZARZĄDZIE MIEJSKIM. W związku z bliskim upływem terminu opłacenia podatku osobowego (15. II), w zarządzie miejskim panuje niebywały tłok, spowodowany przez mieszkańców pragnących uiszczyć podatek w terminie. Wobec wielkiej frekwencji, i ze względu na to, że nie wszyscy mieszkańcy zdążą w określonym czasie opłacić podatek, należy spodziewać się przedłużenia tego terminu, co umożliwi bez trudu i niepotrzebnej straty czasu wywiązać się z nałożonych obowiązków.

— CZY KUPCY MUSZĄ OPLACAĆ PODATEK OSOBOWY? W związku z rozporządzeniem władz w sprawie obowiązku opłacenia po-

datku osobowego, i z punktem widzenia swobodnym od płacenia wszystkich tych którzy opłacają podatek dochodowy, powstała wątpliwość, czy kupcy opłacający podatek dochodowy są zwolnieni od obowiązku opłacania podatku osobowego. Jak nas informują czynnik miarodajne, kupcy od obowiązku opłacenia podatku nie są zwolnieni. Ustawa bowiem ma na myśli wyłącznie osoby płacące podatek dochodowy płynący z zysków uzyskanych z pracy własnej, jak np. adwokaci, lekarze, dentyści itp., nie zaś od dochodu uzyskanego z handlu.

Wobec powyższego wszyscy kupcy i przedsiębiorcy prywatni, podatnicy osobowi muszą opłacić w rozmiarze i terminie przewidzianym dla wszystkich podatników. (t).

— REJESTRACJA POSESYJ WŁĄCZONYCH DO KANALIZACJI. Burmistrz zarządził ponowne przeprowadzenie wszystkich posesyj w Wilnie, włączonych do sieci kanalizacyjno-wodociągowej. Rejestracji tej winno być domów prywatnych i administracyjnych posesyj znacjonalizowanych muszą dokonać w wydziale miejskim kanalizacji i wodociągów przy ul. Dominikańskiej (Dominikańskiej) 13. Odpowiednie ankiety można uzyskać w tymże wydziale, w dziale abonentów, pokój 10. Termin rejestracji upływa 28 lutego br. Posesje niezarejestrowane zostaną odłączone od miejskiej sieci kanalizacyjno-wodociągowej. (t).

Ogłoszenie

Od dnia 16 do 26 lutego r. b. dzieci do miasta Wilna w wieku do jednego roku otrzymają bezpłatnie po dwuletnim okresie niezbieranego arleku na odcinki kart na mleko nr. 15-28.

Sprzedawcy mleka dokonują skłopy „Pienoczasu”.
Wilno, dn. 14 lutego 1942 r.
V. BŁAŻYS.
Kierownik Wydziału Agrowydawniczo-Gospodarczego m. Wilna.

Bronisław Witort
urodzony w maj. Wejswilce pow. poniewieskiego opatrzony św. Sakramentami zmarł dnia 13 lutego 1942 roku w wieku lat 79.
Eksportacja zwłok odbędzie się dnia 15 lutego o godzinie 17 do kościoła Serca Jezusowego
Pogrzeb odbędzie się 16-go lutego o godz. 9-ej na cmentarzu Rossa.
Rodzina.

JAN KLIMASZEWSKI
po długich i ciężkich cierpieniach zmarł dnia 11 lutego 1942 r.
Eksportacja zwłok z domu żałoby przy Krzywii (Krzywa) 11 odbędzie się dnia 15 b. m. o godz. 15 na cmentarz Soltanowski, o czym zawiadamiają pogrzebi w głębokim smutku
Żona i Dzieci.

Benigna Kozakiewiczowa
primo voto Polozowa
zmarła w dniu 13 lutego 1942 r. w wieku 78 lat.
Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy Stali (Stolarska) 4/53 do kaplicy na cmentarzu po-Bernardzkiej odbędzie się w niedzielę dn. 15 lutego o godz. 18 m. 30, po czym, po nabożeństwie w dniu 16 lutego o godz. 9 nastąpi pogrzeb — o czym zawiadamiają pogrzebi w głębokim smutku
Córka, Synowie i Synowie.

Wiktorja z Kasprzyckich Kapalina
zmarła dnia 12-II. 1942 roku w wieku 73 lat.
Pogrzebana w Bielnikowiskach dnia 14 lutego 1942 roku, o powyższym powiadają
Córka, Synowa i Wnuki.

TEATRY FILMOWE

„CASINO“ Działosi 47 (Wielka)
Wyjątkowo interesujący film
„Zatarte ślady“
W roli głównej: Krystyna Soderbaum i Fryo v. Dergon.
Dodatek: **OSTATNIE AKTUALIA.**
Początek o godz. 15.00—17.00. Kasa czynna od godz. 13.30

„SUZA“ Naugarduko 8 (Nowogródka)
Najlepszy i najpiękniejszy muzyczny film reżyserii Fr. Hall, po raz pierwszy wyświetlany w Wilnie p. L.
„Co, nie znacie jeszcze Korla?“
Nadprogram: **OSTATNIE AKTUALNOŚCI ŚWIATA.**
Początek seansów o godz. 15.00—17.00—19.00

„AUSZRA“ Pylimo 24 (Kawalna)
„Ubranie robi człowieka“
Wesoła komedia. W roli głównej Helms Bühman.
Nadprogram: **NAJWIĘKSZE AKTUALNOŚCI Z FRONTU.**
Początek seansów o g. 15.00—17.00—19.00. Kasa czynna od 13.30

„KOLEJOWE“ Goleziakowa 14 (Kolejowa)
„TRIO CODONAS“
Fascynujący film z życia cyrkowego.
Nadprogram: **NAJWIĘKSZE AKTUALNOŚCI Z FRONTU.**
Początek seansów o g. 15.30—17.30—19.30. Kasa czynna od 13.30

WARSZTAT GRZEJNIKÓW ELEKTRYCZNYCH BOHATKIEWICZA
Wilno, Litychios (Ludwisarska) 2 Róg Wileńskiej

SPECJALNY WARSZTAT MECHANICZNY B. TARGOŃSKI Wilno, Vokiečių (Niemiecka) 2
Pracujemy do naprawy maszyny do pisania, liczenia, szycia, kasy, ogólnie i t. p.
Tęże sprzedaje się maszyna do pisania.

PIĘKNIE URZĄDZONA KAWIARNIA „TRYS LIUTAI“
(Pod Trzema Lwami)
Wielkimi są zadowoleni z Kawiarni-baru „TRYS LIUTAI“ przy ul. Wileńskiej (Wileńskiej) 23 otwartej przez Spółkę „Gerovė“. Nowa Kawiarnia urządzone mile i artystycznie, ściany są adekwatnie gustownymi obrazami i ozdobami. Usługa szybka i sumienna. Wiąc nie dziwnego, że nowa Kawiarnia-bar już w pierwszych dniach po otwarciu zyskała a Wilna miasto i zaskożone powieści.

WYTWÓRNIA ARTYSTYCZNYCH I DZIECINNYCH ZABAWEK
AUŠROS VARTŲ (OSTROBRAMSKA) 20

Pracownia Elektrotechniczna J. Krosewicz
Przyjmuje naprawy instalacji i wszelkich przyrządów elektrycznych. Wykonuje fachowo i solidnie.
Trakų g-vė (Trocka) Nr. 15

ANTYKWARIAT PAŃSTWOWEGO WYDAWNICTWA
WILNO, ul. Dominikańska 4 (wejście od podwórza)
poszukuje i nabywa
Książki! we wszystkich językach ze wszystkich dziedzin wiedzy i nauki.

Chcesz mieć nowoczesnie urządzone mieszkanie?
Zamów meble w
Pracowni Stolarskiej
przy ul. Św. Ona (Sw. Anny) 13.

OGŁOSZENIE
Dn. 20 lutego 1942 r. w Sali Licytacyjnej Lombardu Miejskiego, Uosto (Portowa) 9, odbędzie się **licytacja różnych nżywanych rzeczy.**
Początek licytacji o godz. 10. Rzeczy przeznaczony na sprzedaż można będzie oglądać 18—19 lutego.
Urzędy i osoby prywatne do dnia 18 lutego włącznie mogą jeszcze dostarczać na sprzedaż drogą tej licytacji wszelkie rzeczy.
W dniu licytacji, żadne operacje kredytowe w Lombardzie załatwiane nie będą.
LOMBARD MIEJSKI

SKLEP MATERIAŁÓW PIŚMIENNYCH książek i drobnej galanterii VILNIUS g-vė (Wileńska) 21-3
SPRZEDAJE — KUPUJE:
Książki i znaczki pocztowe do zbiorów. Wielki wybór: tektury, papieru nutowego, papieru pakowego, kopert, igieł i guzików.
Na zamówienie:
pudełka tekturowe i torbki sklepowe

Sklep Filatella
ul. Pilies (Zamkowa) 18, wejście przy bramie poleca. **KAMYCZKI** do zapalniczek, **MAŚC** na ODMROŻENIA, wszelkiego rodzaju **GALANTERIE**, **MATERIAŁY PISMIENNE**. Kupno i sprzedaż książek oraz znaczków do zbiorów. Czapki zimowe.

Wyprowadź ram do obrazów
na składce przy Działosi (Wielkiej) 32.
MEBLE NOWE I UŻYWANE znajdziesz na składkach: Św. Ona (Sw. Anny) 13, Działosi (Wielkiej) 32 i Pylimo (Zawalne) 66.

WARSZTAT ELEKTROTECHNICZNY inż. Z. FRANK Trakų (Trocka) 4-10
kupi wszelkie materiały do instalacji elektrycznych, baterie anodowe oraz narzędzia stolarskie.
— NAPRAWA INSTALACJI I GRZEJNIKÓW. —

